

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL ĮSPĖJIMŲ IR BAUDŲ UŽ NESĄŽININGOS KOMERCINĖS VEIKLOS
VARTOTOJAMS DRAUDIMO ĮSTATYMO PAŽEIDIMUS SKYRIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO (TAP-19-1368(2) (TAIS-19-9179(3)**

2019-09-06 Nr. NV-2559

Vilnius

Rengėjas: Teisingumo ministerija.

Tikslas: įgyvendinti Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pakeitimą.

Esama situacija:

- 2019 m. birželio 13 d. Seimas priėmė Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pakeitimą (įsigalioja nuo 2019 m. rugsėjo 1 d.), kuriuo Vyriausybei pavesta patvirtinti Įspėjimų ir baudų už Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimus skyrimo tvarkos aprašą;
- Įstatyme nustatytos tik maksimalios baudų už Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo pažeidimus ribos (iki 3 procentų metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais, bet ne didesnė negu vienas šimtas tūkstančių eurų, pakartotinai per vienus metus padariusiems pažeidimą gali būti skiriama bauda iki 6 procentų metinių pajamų praėjusiais finansiniais metais, bet ne didesnė negu du šimtai tūkstančių eurų) ir galimybė priežiūros institucijai skirti ne tik baudą, bet ir įspėjimą, kai pažeidimu nepadaroma esminės žalos Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo saugomiems vartotojų interesams.

Esmė:

- reglamentuoti nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams atvejų nagrinėjimo tvarką, įspėjimų skyrimo tvarką ir baudų, skiriamų už Įstatymo pažeidimus, dydžio nustatymo tvarką;
- Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba (toliau – Tarnyba) nagrinėja Įstatymo pažeidimus vadovaudamasi Įstatymu ir Aprašu;
- pradinis baudos dydis lygus 1,5 procento (pakartotinai pažeidus Įstatymą – 3 procentams) komercinės veiklos subjekto pajamų praėjusiais finansiniais metais, o jei komercinės veiklos subjektas veikia trumpiau negu vienus metus, nustatomas pradinis baudos dydis lygus 1,5 procento jo pajamų einamaisiais finansiniais metais, neviršijant Įstatyme nustatytos maksimalios baudos dydžio ribos - vieno šimto tūkstančių eurų, pakartotinai pažeidus įstatymą - dviejų šimtų tūkstančių eurų;
- bazinis baudos dydis apskaičiuojamas mažinant arba didinant pradinį baudos dydį atsižvelgiant į:
 - pažeidimo pobūdį (nuo pažeidimo pobūdžio priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į pažeidimo pavojingumą, intensyvumą, dažnumą, į padarytą žalą ar galimą riziką ją sukelti ir į kitas pažeidimo pobūdžio požyrius reikšmingas aplinkybes, gali būti didinamas arba mažinamas iki 30 procentų);
 - pažeidimo trukmę (nuo pažeidimo trukmės priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į konkrečias su pažeidimo terminu susijusias aplinkybes gali būti didinamas arba mažinamas iki 30 procentų);

- pažeidimo mastą (nuo pažeidimo masto priklausantis baudos dydis, kuris, atsižvelgiant į komercinės veiklos subjekto gautą naudą, geografinį mastą, informacijos perdavimo priemonių skaičių, pažeidimo įtaką vartotojų ekonominiam elgesiui ir į kitas pažeidimo masto požūrius reikšmingas aplinkybes gali būti didinamas arba mažinamas iki 30 procentų).
- nustačius bazinį baudos dydį, skaičiuojamas skiriamos baudos dydis, atsižvelgiant į Įstatyme nustatytas atsakomybę lengvinančias arba sunkinančias aplinkybes. Jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis, įvertinus lengvinamųjų aplinkybių skaičių, reikšmingumą ir pobūdį, mažinamas iki 40 procentų apskaičiuoto bazinio baudos dydžio. Jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, skiriamos baudos dydis, įvertinus sunkinamųjų aplinkybių skaičių, reikšmingumą ir pobūdį, didinamas iki 40 procentų apskaičiuoto bazinio baudos dydžio;
- išnagrinėjusi bylą ir nustačiusi, kad pažeidimu nepadaryta esminės žalos Įstatymo saugomiems vartotojų interesams, Tarnyba, vadovaudamasi teisingumo ir protingumo kriterijais, už nesąžiningą komercinę veiklą vartotojams gali komercinės veiklos subjektams taikyti nuobaudą – įspėjimą už Įstatyme nustatytą pažeidimą. Jeigu pažeidimas nedidelio pavojaus, jo trukmė trumpa, pažeidimo mastas nedidelis ir nėra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, preziumuojama, kad pažeidimu nepadaryta esminės žalos Įstatymo saugomiems vartotojų interesams;
- priėmus Nutarimo projektą, bus užtikrinama adekvati atsakomybė už komercinės veiklos subjektų padarytus pažeidimus ir kartu siekiama atgrasyti juos nuo pažeidimų darymo ateityje. Taip pat bus sudaromos sąlygos aukštesnei vartotojų apsaugai ir užtikrinama sąžininga konkurencija komercinės veiklos subjektams Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo taikymo srityje.

Derinimas:

- be pastabų suderinta su Finansų ministerija, Valstybine vartotojų teisių apsaugos tarnyba ir Lietuvos vartotojų organizacijų aljansu;
- Konkurencijos taryba rašte nurodė, kad pastabų ir pasiūlymų teikti netikslinga, kadangi nebeatlieka Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo įgyvendinimo funkcijos;
- Asociacija „Investor’s forum“, Nacionalinė vartotojų konfederacija, Lietuvos respublikiniai būsto valdymo ir priežiūros rūmai, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramoninkų konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos vartotojų institutas nustatytu terminu pastabų ir pasiūlymų nepateikė;
- dėl Lietuvos prekybos įmonių asociacijos pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies ar neatsižvelgta, pridedama derinimo pažyma;
- Projektas svarstytas 2019 m. rugsėjo 3 d. tarpinstituciniame pasitarime (nuspręsta teikti svarstyti Vyriausybės pasitarime), po kurio Teisingumo ministerija organizuotame pasitarime papildomai aptartos Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos prekybos įmonių asociacijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos – teikiamas atitinkamai patikslintas Projektas.

Atitiktis Vyriausybės programai: atitinka Vyriausybės programos nuostatą - „Aktyviai ir visapusiškai apsaugoti vartotojai“.

Dalykinio vertimo išvada: projektas svarstytinas Vyriausybės pasitarime.

